

Juhász Gyula kiadatlan versei és műfordítása

Juhász Gyula igen sok verse jelent meg a szegedi és a vidéki napilapokban, különösen a Délmagyarországban. A költő néha szántsándékkal, néha feledékenységből nem vette fel őket köteteibe, így aztán ma már ezek a versek „ismeretlen” versek. Az első négy verset és a műfordítást a Délmagyarország 1919-es és 1920-as évfolyamában talál-
tam, az utolsó két vers Papdi György közlése.

Modácsy László

Sírvers

*Itt nyugszom én könnyek között,
Álomtalan és csóktalan.
Menj vándor, az öröm örök,
Csak én éltem haszontalan.
Menj vándor, csókolj és ölelj,
Magát kínálja az erény,
Bolond, ki ideált keres.
Ilyen bolond lehettem én!*

1919. augusztus 10.

Juhász Gyula

A vén cigánynak

*Hol az ünnep? Én már nem reméltem,
Talán meglátja késő unoka,
A föld alatt csirázik csak reményem
És ünnepem itt fönn nem lesz soha.*

*Fáj veszni látnom annyi büszke álmot,
De ez a fájás is tilos nekem
És panaszos nékik dalos magányom,
Idegen lettem itthon, idegen.*

*Kis, hangos senkik túl rikoltanak tán?
Halkan zokog a fáradt fájdalom,
Enyém egy árva, hontalan magyarság
És emberség. De ezt már nem hagyom!*

1919. aug. 13.

Juhász Gyula

Humus

A barna rögnek megcsapott szaga.
Tavaszmámortól ittasult fejemmel
Ölére omlók párás, kora reggel
És álom nélkül lel az éjszaka.

A pattogó rügyek víg ritmusára
Lelkem szokatlan dallal válaszol,
S míg csíráik bújnak ki a föld alól,
Új vágyakat hajt szívem is, az árva.

Ó lusta, barna humus, te szabad!
Az ember rab csak a nagy ég alatt,
Bús rabja rögnek, rabja bús homálynak.

S ha testünk árnytól, gyásztól holtrafárad,
Beléd búvunk, mint jövőendő csírái,
Az égnek, rögnek új nászára várni!

1920. III. 25.

Juhász Gyula

Meseváros

— P. Jancsinak. —

Járatlan úton, fényen, árnyon át,
Keresem én a mesék városát,
Hol régen éltem, szépen, boldogan,
A várost, amely az álmokba van.

Andersen és Grimm s az Ezeregyéj
Erről a helyről annyi jót regél,
Bizton hiszem, hogy megvan valahol,
Csak azt nem tudom én, hogy merre, hol?

De ha gyermekszemekbe nézhetek,
Melyek reményt és békét fénylenek,
Nem kell nekem Grimm, Andersen se kell,
Megvan az út, mely oda vezet el . . .

1920. ápr. 28.

Juhász Gyula

Honvágy

— Joachim Du Bellay —

*Boldog a férfiú, ki mint Odysseus,
Vagy Jázon, a regés aranygyapjas lovag,
Tudással gazdagom a honi révbe fut
S jó rokonok között tölt békés napokat.*

*Ó hányszor álmodom kicsiny tanyámról én,
Kéménye füstje vár, ó melyik évszakon
Engedi meg az ég, hogy e száműzetés
Ideje leperreg s én újra láthatom!*

*Mert kedvesebb nekem e ház, a hazai,
Mint Róma vakmerőn terjengő tornyai,
Kemény márványnál a vályoga jobb nekem.*

*S szentebb a gall Loire, mint a latin Tiber
És nem cserélem el a Lyrist semmivel
S Róma egénél szebb az én honi egem!*

Fordította: Juhász Gyula

A Munkásotthon homlokára

*Ki itt belépsz, templomba lépsz be,
Szentség a munka és erő,
Ez a jövő magy menedéke,
Embert egekbe emelő.
A munka, a rend és a béke,
Az életünknek lelke ő,
Csak az a bitang és hazátlan,
Ki here módra él magában.*

*Ki itt belépsz, jövőbe lépsz be,
Mely millióknak ad jogot,
Vérért, veritékéért cserében,
Hogy legyenek mind boldogok!
Hogy a gyalázott ember képe,
Ragyogjon, mint a nap lobog,
S a munka ne legyen robot csak,
De himnusza a dolgozóknak!*

Ki itt belépsz, hozd el magaddal
 Piros zászlónak a reményt,
 Ki itt kimégysz, vidd diadallal
 A mély hitet, vidd szerteszét,
 Dolgozni föl, mind, lankadatlan,
 Amíg az élet fénye ég!
 Hirdessük: itt nem boldogul más,
 Csak aki alkot, aki munkás!

Juhász Gyula

Az ismeretlen katona

Én nem ünneplem őt, én gyászolom,
 Fekete posztós dob nélkül magamban,
 De milliók nevében, akik élnek
 És föltámadnak majd egy szép napon
 A sírból, mit ma országnak neveznek.

Én nem ünneplem őt, én átkozom
 Vezéreit, kik vérmezőre vitték
 Fialat testét, ifjú álmait,
 Szabad jövőjét, boldog büszkeségét,
 Idegen célért, idegen pokolba.

Én nem ünneplem őt, én siratom
 A vértanút, ki mások vakhitéért
 Az antikrisztus lovasát követve,
 Az embertelen gyilkos kötelesség
 Parancsszavára az árokba fordult.

Én nem ünneplem őt, én jól tudom,
 Hogy mily barlangban főzték azt a mákonyt,
 Melytől bódultan tántorgott a nép
 És innen és túl vér a vérre támadt,
 És innen és túl a halál tanyázott.

Én nem ünneplem őt, Johann Kovács,
 Schmidt, Schmith, Forgeron és Forgiarini
 És a többi mind, elnémult ajkaikkal
 Az égbe és szívünkbe azt kiáltják:
 Elég legyen a meddő pusztulásból
 És vesszenek a rombolásra bűjtők!

Én nem ünneplem őt, a sírokon,
 Melyek a földet dúsabban borítják,
 Mint a vetés, nem taposok gazul,
 Halálukért hirdetve új halált,
 De vallom és hiszem, hogy szent az élet
 Szent, szent százszor szent, Ámen. Ugy legyen.

Juhász Gyula